

MURA, L. *Ekonomika malého a středního podnikání*. Dubnica nad Váhom: Dubnický technologický institut, 2011, 190 s., ISBN 978-80-89400-22-5

Prednedačnom sa mi dostalo do rúk dielo „Ekonomika malého a středního podnikání“ od Ing. et Bc. Ladislava Mura, PhD., ktoré napísal ako vysokoškolské skriptá, ktoré sú určené poslucháčom prezenčného i externého štúdia Dubnického technologického inštitútu Dubnica nad Váhom v rámci bloku ekonomických disciplín predovšetkým pre českých študentov. Cieľom predkladaných skript je poskytnúť základné teoretické znalosti z oblasti ekonomiky podnikania malých a stredných podnikov, popísať a klasifikovať javy, ktoré sa vyskytujú v podniku. Vedomosti získané štúdiom tejto disciplíny majú študentom pomôcť k získaniu prehľadu o fungovaní malých a stredných podnikov, na získanie a rozšírenie ekonomických poznatkov na mikroekonomickej úrovni a k ľahkému a efektívnemu začatiu podnikateľskej činnosti. Poznatky rozvíjajú znalosti zo všeobecnej ekonomickej teórie. Ako autor uvádza, príprava na podnikanie je veľmi často zo strany podnikateľov podceňovaná a býva tiež zamieňaná s prípravou podnikania po stránke zákonnej úpravy. Pri prvotných úvahách o podnikaní nemožno na túto časť zabudnúť, avšak nie je vhodné ju považovať ani za jednoznačne najdôležitejšiu. Príčiny úspechu každého podnikania totiž spočívajú v oveľa väčšej miere v dôslednom rozpracovaní podnikateľského zámeru až do konkrétnej predstavy o každom detaile, s ktorým prakticky realizácia nápadu súvisí. Počas týchto čiastkových krokov si každý môže vopred do značnej miery overiť správnosť svojich úvah, a prípadne pozmeniť na základe zistených skutočností pôvodné zámery, čím sa veľmi podstatne znížia riziká spojené so začatím vlastného podnikania. Rozpracovať podnikateľský zámer (business idea) do podoby reálneho a potenciálne úspešného podnikateľského plánu je tou najdôležitejšou fázou, ktorá by nemala byť v žiadnom prípade prekročená. Všetky ďalšie dôležité náležitosti podnikania, ako napríklad povinné odvody na zdravotné a sociálne poistenie, sú záležitosťou organizačno-technického charakteru, na ktorých podnikateľský úspech nestojí. Autor uvádza, že oboznámením sa s týmto dielom, bude mať podnikanie väčšiu šancu na úspech a dlhodobú udržateľnosť dobrých výsledkov.

Text diela je rozdelený do deviatich kapitol. V prvej kapitole sú uvedené základné charakteristiky podnikania, dôvody začatia podnikania. V druhej kapitole sú popísané legislatívne podmienky, rôzne typy podnikateľských subjektov a životný cyklus podniku. Bez týchto vedomostí by nebolo možné získať znalosti z ostatných kapitol. Priestor je tiež venovaný charakteristike osobnosti podnikateľa, uvádzané sú faktory úspešného podnikateľa a determinanty výberu spoločníka (kapitola 3). Proces založenia a vzniku podnikov zo sektoru malého a stredného podnikania je predmetom kapitoly 4. V rámci komparácie sú uvedené podmienky pre podnikanie fyzických osôb i právnických osôb. Priestor je venovaný registračným povinnostiam, podpore podnikania a tiež základným informáciám z oblasti podnikania na medzinárodných trhoch. Návod ako spracovať podnikateľský plán a zakladateľský rozpočet je rozpracovaný v kapitole 5. Bez kvalitného plánovania nemôže byť podnikateľský subjekt úspešný. Podnik musí mať stanovenú víziu, ciele, ktoré chce dosiahnuť a musia byť tiež stanovené metódy, spôsoby a prostriedky, ktorými tieto ciele dosiahne. Aby podnikateľský subjekt dobre fungoval, musí byť vybavený hospodárskymi prostriedkami. Na ich získanie je potrebný kapitál. Podnikateľský subjekt si vytvorí majetkovú a kapitálovú štruktúru a potom môže reálne vykonávať svoju činnosť. Preto sa v kapitole 6 autor zaoberá jednotlivými zložkami majetku a kapitálu. Podnikateľská činnosť prináša podniku prospech, t.j. výnosy, z ktorých uhrádza náklady na túto činnosť. Rozdiel medzi výnosmi a nákladmi predstavuje výsledok hospodárenia (kapitola 7). Zdrojom informácií o činnosti podnikateľských subjektov je evidenčný systém. S ohľadom na typ subjektu sú v Slovenskej

republike využívané dva systémy - účtovníctvo a daňová evidencia. Základné informácie z tejto oblasti sú uvedené v kapitole 8. Podnikateľský subjekt musí tiež vykonať analýzu daňového zaťaženia a systému sociálneho poistenia, ktorá určí, akému zdaneniu a poisteniu podlieha, aké sú jeho povinnosti voči štátnym a verejnoprávnym inštitúciám (kapitola 9).

Každá kapitola obsahuje v úvode študijné ciele, ďalej sú v kapitolách uvedené príklady k danej téme, ktorých riešenie je uvedené v kľúči. Sprievodca štúdiom slúži pre lepšiu orientáciu v texte, prípadne obsahuje doplňujúce informácie. Kontrolné otázky a úlohy v závere kapitoly umožnia študentom overiť si získané vedomosti.

Záverom autor podotýka, že skriptá si nekladú za cieľ vyčerpávajúcim spôsobom vysvetliť všetky ekonomické zákonitosti na úrovni malých a stredných podnikov, ale sú základným študijným textom pre českých študentov, ktorí študujú na Slovensku, resp. sa zaujímajú o túto oblasť v Slovenskej republike a na ktorý nadväzujú ďalšie publikácie, ktoré už autor ďalej neanalyzuje. Ide nesporne o zaujímavé dielo, po ktorom by mohli siahnuť študenti nielen ekonomického zamerania, hlavne pokiaľ majú záujem si rozšíriť vedomosti z obchodného a finančného práva.

Dr.h.c. Doc. JUDr. Alena Paulíčková, PhD.

Vysoká škola v Sládkovičove

apaul@ttonline.sk